

Загалом, використання сучасних форм у роботі з дітьми дошкільного віку відкриває широкі можливості для підвищення якості їхньої освіти та виховання.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу (2021). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Біленька Г. Підготовка вихователів дітей дошкільного віку: вектор євроінтеграції. Збірник наукових праць. Київський університет ім. Б.Грінченка. № 35 (1). 2021. С. 31-34.
3. Кошель В. М., Юрченко Н. В. Використання інноваційних технологій для самовдосконалення майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в професійній діяльності: посібник 2-ге видання, доопрацьований та доповнений для студентів спеціальності «Дошкільна освіта» викладачів закладів вищої освіти та вихователів дітей дошкільного віку. Чернігів: ТОВ «Чернігівська картонажнополіграфічна фабрика», 2019 . 150 с.
4. Національна доктрина розвитку освіти. URL: <https://rozvytok-osvity.te.ua/natsional'na-doktryna-rozvytku-osvity/>
5. Нісімчук А. Сучасні педагогічні технології: навч. посібн. /А. Нісімчук, О. Падалка, О. Шпак. К., 2000. С. 9- 15.

УДК 373.2.015.31:111.852:792

Мізин Т. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Науковий керівник – к. п. н., доц. **Манжелій Н.М.**

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

***Анотація.** У статті розглядається проблема естетичного виховання дітей старшого дошкільного віку. Акцентована увага на театралізованій діяльності як одному із засобів естетичного виховання дошкільників. Наголошено на театралізованих, режисерських іграх, які сприяють розвитку творчого потенціалу дітей та формуванню їх естетичного смаку, духовних цінностей.*

***Ключові слова:** естетичне виховання, театралізована діяльність, театральне мистецтво, діти старшого дошкільного віку.*

Постановка проблеми. Естетичне виховання в сучасних умовах ставить за мету виховати гармонійно розвинену особистість з високим національно - культурним потенціалом, розвиненим почуттям прекрасного, усталеними естетичними смаками. Проблема розвитку творчої активності старших дошкільників в процесі естетичного виховання вважається достатньо складною і саме забезпечення основного завдання виховання можливе завдяки використанню засобів

театрального мистецтва. У Базовому компоненті дошкільної освіти зазначено, що метою діяльності закладу дошкільної освіти є забезпечення гармонійного розвитку кожної дитини, створення сприятливих умов для її особистісного становлення та творчої самореалізації [2]. Одним із ефективних засобів педагогічного впливу на розвиток творчої особистості дошкільника визначено театралізовану діяльність, яка сприяє естетичному вихованню дітей, прилучає їх до мистецтва, розвиває вміння бачити, чути, розуміти красу слова, дії.

Практикою доведено, що естетичне виховання здійснюється на всіх етапах вікового розвитку особистості, проте, чим раніше дитина потрапляє у сферу цілеспрямованого впливу, тим вищою буде його результативність. Естетичне виховання гармонізує та розвиває творчі здібності дитини, які тісно пов'язані з моральним вихованням, оскільки краса виступає регулятором людських взаємин. У процесі естетичного виховання відбувається прилучення дітей до загальнолюдських цінностей, розвиваються здатність дитини до естетичного сприймання світу, естетичні смаки, ідеали.

Аналіз останніх досліджень. Проблема естетичного виховання дітей широко репрезентована у спадщині видатних педагогів та діячів освіти А. Макаренка, С. Русової, Г. Сковороди, В. Сухомлинського, К.Ушинського та ін. У своїх дослідженнях Л. Коваль, В. Передерій, Г. Шевченко, А. Щербо розкривали важливі питання теорії і методики естетичного виховання майбутнього покоління.

Використання театралізованої діяльності як засобу естетичного виховання дошкільників є предметом наукових пошуків педагогів та психологів (Л. Артемова, Р. Жуковська, О. Кононко, О. Козлюк, І. Луценко, Л. Макаренко, Д. Менждерицька, Г. Михайлова, Г. Марчук, Т. Поніманська, М. Шуть та інші).

Мета статті – висвітлити роль театралізованої діяльності у естетичному вихованні дітей старшого дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. Старший дошкільний вік – це вік найбільш чутливий для розвитку естетичних почуттів, збагачення емоційно-чуттєвої сфери дитини, що закладає підґрунтя для формування естетичної культури в майбутньому. Значні потенційні можливості в цьому плані має художньо-творча діяльність, яка надає дитині можливість передавати свої власні думки, почуття, смак, настрої, фантазію через самобутні, оригінальні художні засоби самовираження.

Розглядаючи поняття «естетичне виховання», передбачається розвиток у людини здатності до сприймання, відчуття, розуміння прекрасного у житті та у мистецтві. За Т. Поніманською, естетичне виховання — це організація життя і діяльності дітей, що сприяє розвитку естетичних почуттів дитини, формуванню уявлень і знань про

прекрасне в житті і мистецтві, естетичних оцінок і естетичного ставлення до світу [5].

Великого значення естетичному вихованню підростаючого покоління надавав В. О. Сухомлинський. Він зазначав, що у серці дитини мають надійно закарбуватися найкращі народні традиції, пам'ять про своє історико-культурне надбання. У книзі «Естетичне виховання і культура почуттів» педагог звертає увагу на необхідність формування естетичного почуття дитини, її емоційної культури, що постає одним із головних завдань гуманістичної теорії виховання [4, с.17]

Особливу увагу у процесі здійснення естетичного виховання необхідно приділяти мистецтву. Збуджуючи у дітей почуття хвилювання і радості, воно розкриває перед ними соціальний сенс життєвих явищ, змушує їх ретельніше сприймати світ, який їх оточує, викликає почуття співпереживання, навчає засуджувати усі прояви зла. Театральне мистецтво здатне без обмежень впливати на виховання та формування духовних цінностей дитини дошкільного віку.

Процес виховання дошкільників засобами театрального мистецтва допомагає залучити їх до ознайомлення з іншими художніми жанрами: музикою, хореографією, образотворчим мистецтвом, мистецтвом виконання художнього слова, сценографії тощо. Загальновиховне значення театралізованої діяльності передусім у тому, що у процесі заняття різними видами діяльності, пов'язаними з театром, у дошкільників розвиваються різноманітні за характером соціально значущі риси особистості, відбувається всебічний творчий розвиток.

Театралізована діяльність, яка проводиться з дошкільниками, є однією із головних ліній в естетичному вихованні дітей. Вона залучає малюків до чарівного та яскравого світу мистецтва, позитивно впливає на розвиток вміння чути, бачити, розуміти красу слова і дії. Мистецтво театру є досить близьким і зрозумілим для дітей, адже його основою є гра, а для дошкільників вона є найбільш важливим аспектом діяльності. У процесі гри дошкільники мають усі можливості для того, щоб розвиватися, навчатися та виховуватися. Особливе значення серед різних форм театральної діяльності мають театралізовані ігри. Вони сприяють тому, що у дітей розкриваються художньо-творчі здібності, відбувається збагачення мистецьких знань, формування естетичного смаку [3, с. 118].

Так, Л. Артемова усі театралізовані ігри дошкільників поділяє на дві групи: режисерські (дитина не є дійовою особою, а лише керує роллю персонажа твору) та ігри-драматизації (дитина сама виконує роль персонажа, але при цьому може використовувати ляльки бі-ба-бо чи персонажі театру «рукавички», пальчикового, застосовуючи такі

засоби виразності, як міміку, інтонацію, пантоміму). До режисерських Л. Артемова відносить настільний, тіньовий театр та театр на фланелеграфі, до ігор-драматизацій – власне драматизацію, ігри-драматизації з пальчиками і ляльками бі-ба-бо та імпрровізацію [1].

Особлива роль у вихованні естетичних почуттів дошкільників належить вихователю, в його умінні за допомогою театральних технологій емоційно та образно допомогти дітям відкрити ті сторони краси, які не під силу їм самотійно зрозуміти. Важливо дбати про життєдайну красу педагогічного процесу, щоб він приносив дітям радість. Педагог-гуманіст В. Сухомлинський зазначав, що «пізнаючи відтінки краси природи, хлопчики та дівчатка переживали життєрадісне почуття повноти духовних сил, жадобу до пізнання все нових джерел естетичних барв» [6, с.55]. Потрібні постійні вправлення, які істотно збагачують світ дитини, адже віра в себе, в свої сили є осередком людської краси.

Під час театралізованої діяльності та використання різних видів театру вихователі закладу дошкільної освіти мають можливість наповнювати життя своїх вихованців яскравими враженнями, справами, радістю творчості. У результаті життя дітей стає цікавішим та змістовнішим, розвивається їхня уява та фантазія, дошкільники отримують знання про правильні взаємовідносини між собою.

В свою чергу театралізована діяльність вирішує педагогічні завдання, які стосуються формування виразності мовлення дитини, інтелектуального і художньо-естетичного виховання. Діти беруть участь у театралізованих іграх і стають учасниками різних подій із життя людей, тварин, рослин. Це дає дошкільникам можливість глибше пізнати навколишній світ. Театралізована діяльність вчить дітей бути творчими, здібними до сприйняття новизни, уміння імпрровізувати.

Висновки. Отже, театралізована діяльність є поширеним видом дитячої творчості, оскільки вона є близькою для дошкільника та зрозумілою. У театралізованій діяльності реалізуються потреби дитини у самовираженні, спілкуванні, пізнанні себе через відтворення різних образів. У відвертому, щирому ставленні до художнього образу, втіленні його у різних формах театралізованої діяльності дитина виявляє рівень естетичного сприймання, естетичного смаку та певних знань, умінь, навичок, які здобуті нею раніше в умовах спеціально організованого навчання.

Список використаних джерел

1. Артемова Л. В. Театр і гра. Вдома, у дитячому садку, в школі. К.: Томіріс, 2002. 291 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу (2021). URL: Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу (mcfr.ua)

3. Муляр Н. Виховання дітей молодшого шкільного віку засобами театрального мистецтва. Актуальні питання гуманітарних наук. 2012. Вип. 3. С. 114–121.
4. Половіна О. Мистецька освіта дошкільників: не відтворювати, а творити. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2019. № 1. С. 15–22.
5. Поніманська Т. Дошкільна педагогіка : підручник. 4-те вид., переробл. Київ : ВЦ «Академія», 2018. 408 с.
6. Шевчук А. Новації в мистецькому вихованні дошкільників. *Дитячий садок. Мистецтво*. 2021. № 7. С. 43–66.
7. Ярита І. І., Єрємін Н. М. Деякі аспекти естетичного виховання в поглядах А. С. Макаренка. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2013. № 7 (266). Ч. І. С. 148–153

УДК: 373.2.015.31:796.012

Мушенко А. В

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Науковий керівник – ст. викл. **Бурсова С.С.**

СЮЖЕТНІ ФІЗКУЛЬТУРНІ ЗАНЯТТЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ІНТЕРЕСУ ДО РУХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

***Анотація.** Стаття присвячена аналізу ефективності використання сюжетних фізкультурних занять у дошкільній освіті для стимулювання фізичного розвитку та підвищення інтересу дітей молодшого дошкільного віку до рухової діяльності. Проаналізований вплив таких занять на фізичний та емоційний стан дітей.*

***Ключові слова.** Сюжетні фізкультурні заняття, діти молодшого дошкільного віку, фізичний розвиток.*

Постановка проблеми. В сучасному світі, де вплив технологій і віддаленість від природи стають все більш відчутними, питання збереження фізичного здоров'я та активності дітей стає доречнішим ніж будь-коли раніше. У зв'язку з цим особлива увага приділяється розвитку інтересу до рухової діяльності в ранньому дитинстві, коли формуються ключові здібності та звички. Один із ефективних методів, що відповідає фізіологічним та психологічним особливостям дітей молодшого дошкільного віку, – це сюжетні фізкультурні заняття.

Сюжетні фізкультурні заняття є інноваційним та захоплюючим підходом до фізичного виховання дітей молодшого віку. Вони базуються на ідеї об'єднання рухової активності з елементами ігрового сценарію, що стимулює інтерес дітей та сприяє їхньому повноцінному розвитку.

Стаття спрямована на вивчення ефективності сюжетних фізкультурних занять як засобу розвитку інтересу до рухової діяльності у дітей молодшого дошкільного віку, зокрема, оцінюючи їхній вплив на фізичний стан, сприйняття фізичної активності та загальний емоційний стан дітей. Це дослідження має велике